

A TANTÁRGY ADATLAPJA

ÖKOTURIZMUS ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉS

2025-2026-OS TANÉV

1. Adatok a programról

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Környezettudomány és Környezetmérnöki Kar
1.3 Tanszék	Környezettudományi Tanszék
1.4 Tanulmányi terület	Környezettudomány
1.5 Képzési ciklus	Alapképzés
1.6 Végzettség	Környezettudományi szakos okleveles végzettség
1.7 Oktatási forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1 Tantárgy neve	ÖKOTURIZMUS ÉS FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉS						
2.2 Előadás-vezető	Conf dr. Tiberiu R. Hartel						
2.3 Szeminárium-vezető	Conf dr. Tiberiu R. Hartel						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	V	2.6 Felmérés típusa	Vizsga	2.7 Tantárgy rendszere	Opc

3. Összes becsült idő (didaktikai tevékenységek félévi óraszámja)

3.1 Heti órák száma	4	3.2 amiből:	2	3.3 szeminárium	2
3.4 Órák száma a tantervben	56	3.5 amiből:	28	3.6 szeminárium	28
Időalap-elosztás					óra
Tanulás kézikönyvből, jegyzetből, szakirodalomból és saját jegyzetekből					20
További dokumentáció könyvtárban, elektronikai eszközökből és terepen					15
Szeminárium/laboratórium-előkészítés, házi feladatok, referátumok, portfóliók és esszék					25
Tutorálás					2
Vizsgáztatás					4
Egyéb tevékenységek...					4
3.7 Egyéni tanulás összesen	70				
3.8 Félévi órák összesen	126				
3.9 Kreditpontok összesen	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Általános környezettudományi alapismeretek, különös tekintettel az ökológia, környezetgazdálkodás és fenntarthatóság alapelveire. Bevezetés a környezettudományba című kurzus teljesítése ajánlott.
4.2 Kompetenciabeli	A hallgatók képesek alapvető környezeti problémák felismerésére és értelmezésére, illetve azok társadalmi-gazdasági összefüggéseinek megértésére. Önálló tanulási és kritikai gondolkodási készségek megléte, melyek lehetővé teszik az elméleti ismeretek alkalmazását gyakorlati problémákra (pl. fenntartható turizmus esettanulmányok feldolgozása). Készségek szakirodalmi források értő olvasására és alkalmazására angol és magyar nyelven.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadások lebonyolításához	Számítógép vagy laptop biztosítása. Videovetítő (projektor) és vetítövászón (vagy megfelelő vetítőfelület). Internet-hozzáférés. Az előadások megtartásához szükséges prezentációs szoftverek (pl. PowerPoint, Prezi) elérhetősége. A tanterem legyen klimatizált vagy jól szellőztethető a komfortos tanulási környezet érdekében.
5.2 a szemináriumok/ laboratóriumok lebonyolításához	Internet-hozzáféréssel ellátott számítógépekkel felszerelt tanterem. Videovetítő (projektor) és vetítövászón (vagy megfelelő vetítőfelület). Csoportmunkára alkalmas, rugalmasan átrendezhető ülésrend. Hozzáférés digitális oktatási platformokhoz (pl. Moodle, Teams, Google Classroom) szemináriumi feladatok támogatására.

6.1 Elsajátítandó specifikus kompetenciák

Szakmai kompetencia	A legfontosabb földrajzi fogalmak, törvények, folyamatok és jelenségek ismerete, azok eredetének és fejlődésének értelmezése, különös tekintettel a természeti és antropogén rendszerekre gyakorolt hatásaik elemzésére. Adatok gyűjtésének, feldolgozásának és elemzésének módszereinek és technikáinak ismerete, többféle forrásból származó adatok szakszerű kezelése. Jellegzetes grafikus anyagok (térképek, infografikák, diagramok) készítése és felhasználása a földrajzi elemzésekben. Szakmai projektek, tanulmányok önálló kidolgozása, különös tekintettel a fenntarthatóságra és ökoturisztikai szempontokra. A földrajzi projektek és kutatások eredményeinek értékelése, megfelelő interpretálása, és alkalmazása gyakorlati problémák megoldására. Szakmai segítségnyújtás a földrajz és környezettudomány különböző területein, az ökoturizmushoz kapcsolódó fejlesztési projektek támogatásával.
Transzverzális kompetenciák	Hatékony, etikus munkamódszerek alkalmazása a szakmai etikai kódexek normáinak és értékeinek tiszteletben tartásával. Multidiszciplináris és multikulturális csoportmunkában való részvétel, a véleménykülönbségek elfogadása és a sokszínűség tiszteletben tartása. A folyamatos szakmai fejlődés szükségességének felismerése, a változó munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodás képességével. Nyitottság az új technológiák és módszerek iránt, különösen az ökoturizmus fenntarthatósági innovációinak alkalmazása során.

6.2. Eredmények

Ismeretek	Az ökoturizmus alapelvei, típusai és globális jelentősége. A fenntartható fejlődés koncepciója és gyakorlati megvalósítása a turizmusban. Természeti és kulturális örökség védelmének módszerei. Biodiverzitás megőrzésének jelentősége és turizmushoz való kapcsolódása. Fenntartható turisztikai projektek tervezésének alapjai.
Készségek	Fenntartható turisztikai projektek elemzése és értékelése. Adatgyűjtés különböző forrásokból (pl. környezeti, társadalmi, gazdasági adatok) és ezek elemzése. Esettanulmányok alapján ökoturisztikai fejlesztési javaslatok készítése. Grafikus anyagok (pl. térképek, infografikák) önálló készítése. Csapatmunkában való aktív részvétel és projekttervek kidolgozása.
Felelősségvállás, önállóság	Önálló munka fenntarthatósági elemzések készítésében. Felelősségteljes döntéshozatal a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontok figyelembevételével. Kritikai szemlélet alkalmazása turisztikai fejlesztések értékelésekor. Etikai normák betartása a turizmus és a helyi közösségek kapcsolatában. A szakmai fejlődés iránti elkötelezettség felismerése és önálló továbbképzési lehetőségek keresése.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 Általános célkitűzés	Annak a képességnek a megszerzése, hogy a hallgatók a környezeti elemeket képesek legyenek bemutatni, elemezni és magyarázni, valamint összefüggéseket tárjanak fel azok és a valódi ökoturizmus működése között.
7.2 Specifikus célkitűzések	A tudományterületen alkalmazandó elvek, elméletek és mérési módszerek elsajátítása és alkalmazása szakmai projektek és intézkedések kidolgozása érdekében. Információk és adatok rendszerezési, összegző és értelmezési képességének fejlesztése; alapproblémák felismerése, megoldási javaslatok kidolgozása, és a levont következtetések kritikai értékelése. Az ökoturizmus működtetéséhez szükséges alapelvek és gyakorlati tapasztalatok megismerése, valamint az alkalmazás során felmerülő nehézségek tudatosítása és kezelése. A természeti értékek felismerése, táji azonosítása, valamint ökoturisztikai hasznosítási lehetőségek megfogalmazása a fenntarthatóság elveinek figyelembevételével.

8. Tartalom

8. 1 Előadás	Óratartás módszerei	Megjegyzés
A környezetföldrajz, a természetvédelem, a környezetgazdaságtan viszonya. A fenntarthatóság elve.	Szóbeli előadás interaktív kérdésekkel	Alapfogalmak tisztázása, közös definícióalkotás.
A turizmus, mint gazdasági ágazat és környezeti fenntarthatóságának nehézségei	Esettanulmány-elemzés + előadás	Problématérkép készítése: mi veszélyezteti a fenntarthatóságot?

Az ökoturizmus fogalma, kapcsolata a falusi és természeti turizmussal	Szóbeli előadás interaktív részekkel	Példák elemzése: hol húzódik a határ ökoturizmus és tömegturizmus között?
A turizmus-szervezés jellegzetes környezeti kérdései (szállások, ösvények, látnivalók, touroperátorok): hulladék, vízgazdálkodás.	Workshop + előadás	Fenntartható infrastruktúra-tervezési gyakorlat.
A turizmus-szervezés jellegzetes környezeti kérdései (szállások, ösvények, látnivalók, touroperátorok): energia, szállítás, zaj.	Szóbeli előadás + kiscsoportos feladat	Ötletgyűjtés: környezetbarát megoldások a helyszínen.
A védendő kiemelt természeti értékek, látnivalók, mint az ökoturisztikai látogatás célpontjai. Természetvédelmi területek	Szóbeli előadás + térképes gyakorlat	Ismert helyszínek azonosítása térképen, rövid bemutatás.
Fenntarthatóság az ökoturisztikai célpontok kezelésében	Esettanulmányok megbeszélése	Desztináció-management jó gyakorlatai.
Jó és rossz kezelési példák: nemzetközi és romániai tapasztalatok	Esettanulmány-elemzés	Sikeres és problémás projektek összehasonlítása.
Az ökoturizmus formái Romániában, ernyőszervezetek és együttműködés	Szóbeli előadás interaktív részekkel	Ökoturisztikai klaszterek bemutatása Romániában.
Jellegzetes ökoturisztikai termékek: hegyvidéki példák	Szóbeli előadás interaktív részekkel	Hegyvidéki ökoturizmus-specifikus kihívások és lehetőségek.
Jellegzetes ökoturisztikai termékek: dombvidéki példák	Szóbeli előadás interaktív részekkel	Dombvidéki modellek: erdőségek, tájhasználat és fenntarthatóság.
Szoros összefüggés a fenntartható vidékfejlesztés, agroturizmus, természetvédelem, helyi hagyományok és ökoturizmus között. Szászkeresztvári esettanulmány	Esettanulmány-elemzés + csoportos prezentáció	Lokális ökoturizmus-modellek elemzése és kritikája.
Ökoturisztikai szálláshely minősítő rendszerek (EU és RO) és kritériumaik	Szóbeli előadás + minősítési gyakorlat	Zöld szálláshely kritériumok kidolgozása gyakorlatban.

Ökoturisztikai tour-operátor minősítő rendszerek (EU és RO) és kritériumaik	Szóbeli előadás + szimulációs gyakorlat	Tour-operátor minősítési „vizsga” szimulációs feladattal.
Könyvészet 1. Bartók Katalin (2006): Az élő természet védelme. A biodiverzitás védelme Romániában. Ábel Kiadó, Kolozsvár 2. ***: Habitatele din România 3. Pilbáth G., Pál Z.(2007): Microregiunea Ciomad-Balványos. Editura GreenSteps, Brasov. 4. ***: ORDIN nr. 1.533 din 27 noiembrie 2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile. 5. Kerényi A. (2003): Európa természet-és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 6. Kerényi A. Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged, (1995): 7. Kerényi A. Környezettan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, (2003): 8. Al Gore: Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest (1993) 9. *** Ökológiai Sh atlasz 10. *** Világ helyzete, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2008)		
8. 2 Szeminárium	módszer	Megjegyzés
Globális környezeti problémák: • globális felmelegedés és hatásmechanizmusa • erdőirtás • kitermelőipar környezetromboló hatása	dokumentumfilmek, interaktív párbeszéd	Dokumentumfilm-részletek alapján hatásmechanizmusok elemzése; közös problémafa-készítés a globális hatásokról. (10 óra összesen, 3-4 blokkra bontva)
Természetvédelmi területek típusai. Esettanulmányok	munka szervezett csoportokban	Konkrét természetvédelmi területek kiválasztása és bemutatása (pl. bioszféra-rezervátum, nemzeti park); védettségi kategóriák összehasonlítása. (2 óra)
Szállások és touroperátorok ökoturisztikai minőségi kritériumok: UNESCO, ECEAT, AER.	projekt-bemutató: vita/ tematikus elemzés	Csoportokban minősítési kritériumok feldolgozása, egy-egy példa-szálláshely vagy szolgáltató kritikai elemzése. (2 óra)
Kulturális értékek hasznosítása ökoturisztikai termékek fejlesztésénél	dokumentumfilmek, interaktív párbeszéd	Rövid filmrészletek és gyakorlati példák alapján vita: hogyan lehet hitelesen és fenntarthatóan beépíteni a helyi kulturális értékeket a turizmusba? (2 óra)
Ökoturisztikai programok marketing stratégiája	összehasonlító elemzés, interaktív párbeszéd	Két valós ökoturisztikai marketingkampány összevetése (pl. „Visit Finland” vs. „EcoRomania”); marketingtechnikák hatékonyságának értékelése. (2 óra)
Ökoturisztikai program kidolgozása. csoporttevékenység	projekt-bemutató: vita/ tematikus elemzés	Saját ökoturisztikai programterv készítése csoportokban, bemutatás és visszajelzés: célcsoport, fenntarthatósági elvek, promóciós stratégia. (8 óra összesen, több részletben)

Öko-és tömegturizmus dichotómia. Pró és kontra	összehasonlító elemzés	Két típus összevetése érvek-ellenérvek alapján; vitafórum a fenntarthatósági dilemmákról. (2 óra)
Könyvészet [1] Al Gore: Mérlegen a Föld – Ökológia és az emberi lélek, Föld Napja Alapítvány, Budapest (1993) [2] *** Starea lumii, Worldwatch Institute, Washington, (1991-2004) [3] Kerényi A. Általános környezetvédelem, Mozaik oktatási stúdió, Szeged, (1995) [4] Szabó Sz.: A környezetvédelem sajátos területe: a talajvédelem (Debreceni Szemle, 4., Debrecen, pp. 663-680.) (2002) [5] Kerényi A. (2003): Európa természet-és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. [6] Pal Zoltan et al.(2009): Természetvédelmi területek Erdélyben. Ábel Kiadó, kolozsvár ***: ORDIN nr. 1.533 din 27 noiembrie 2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare. Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile. www.eco-romania.ro www.fundatia-adept.org www.unesco.org Dokumentumfilmek: [7] An Inconvenient Truth, (2006), rendezte Davis Guggenheim, 97 perc [8] Before the Flood. (2016), rendezte Fisher Stevens, 96 perc [9] Új Eldorádó, (2004), rendezte Kocsis Tibor, 76 perc [10] Méregzöld Mesék, (2015), rendezte Szabó Attila, 50 perc [11] Székelyföldi Népi Mesterségek, (2016), Kovászna Megyei Művelődési Központ, 13-17 perc		

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatóinak elvárásaival

A tantárgy tartalma szorosan illeszkedik mind a belföldi, mind a nemzetközi oktatási és szakmai standardokhoz. A tananyag összeállítása során figyelembe vettük a hazai és külföldi felsőoktatási intézmények környezettudományi és ökoturisztikai képzéseinek tanterveit, különös tekintettel a fenntartható turizmus, természetvédelem, környezeti menedzsment és ökoturizmus szakterületeire.

A tantárgy tematikája megfelel az olyan meghatározó nemzetközi és hazai szervezetek ajánlásainak, mint az **International Ecotourism Society (TIES)**, az **UNESCO**, az **ECEAT** (European Centre for Ecological and Agricultural Tourism) és a **Romanian Ecotourism Association (AER)**. Ezek az intézmények hangsúlyozzák a környezeti fenntarthatóság, a kulturális integráció, a helyi közösségek bevonása és a gazdasági életképesség fontosságát, amelyek mind integrált részét képezik az oktatott tananyagoknak.

A szakterület reprezentatív munkáltatói — köztük ökoturisztikai szállásadók, természetvédelmi parkok igazgatóságai, fenntartható turizmust támogató nonprofit szervezetek — által megfogalmazott vélemények alapján egyértelmű, hogy az ilyen irányú szakemberképzés iránt jelentős igény mutatkozik. A visszajelzések szerint a programon keresztül elsajátított ismeretek és készségek professzionális szintűek, és közvetlenül hasznosíthatók a munkaerőpiacon. Ez megerősíti, hogy a tantárgy oktatási céljai, tartalma és felépítése helyes, átfogó és hatékony.

Összességében a tantárgy támogatja a hallgatók olyan kompetenciáinak fejlesztését, amelyek nemcsak elméleti tudásra, hanem gyakorlati alkalmazhatóságra és etikus, fenntartható szemléletre is építenek — ezáltal megfelelően a szakmai közösségek és a jövő munkáltatóinak elvárásainak.

10. Értékelés

Tevékenység	10.1 Felmérési kritériumok	10.2 Felmérési	10.3 Súly a végleges
-------------	----------------------------	----------------	----------------------

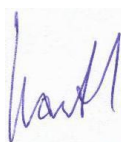
típusa		módszerek	osztályzatban
10.4 Előadás	- az elsajátított fogalmak rendszerezésének és felhasználásának ellenőrzése - logikai koherencia és vitakészség - szakterminológia asszimilációja - hozzáállás, egyéni munka/tanulás iránti érdeklődés	– Parciális teszt	30%
		Szóbeli felmérés	40%
10.5 Szeminárium/ Laboratórium	- gyakorlati alkalmazás képessége - az elsajátított ismeretek használatának képessége - hozzáállással kapcsolatos kritériumok: lelkiismeretesség, egyéni munka/tanulás iránti érdeklődés	írásbeli gyakorlati felmérés	30%
10.6 Minimális teljesítmény-elvárás A hallgató képes legyen alapvető szinten bemutatni és értelmezni az ökoturizmus, fenntartható fejlődés és természetvédelem alapfogalmait, összefüggéseit. A hallgató ismerje fel a turizmus környezeti hatásait és legyen képes ezekkel kapcsolatban alapvető fenntarthatósági szempontokat alkalmazni. A hallgató legyen képes egyszerű ökoturisztikai termék vagy program vázlatos kidolgozására, fenntarthatósági szempontok figyelembevételével. A hallgató mutassa meg alapvető készségét írott vagy szóbeli formában a szakmai információk gyűjtésére, összefoglalására és értékelésére. A hallgató képes legyen részt venni csoportmunkában, és betartani a szakmai-etikai normákat.			

11. SDG címkék (Fenntartható Fejlődési Célok / Sustainable Development Goals)

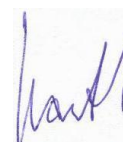
	Általános címke a fenntartható fejlődéshez
Az összes címke érintett.	

Data completării
23.03.2025

Semnătura titularului de curs
Conf.dr. Tiberiu Rudolf Hartel

Semnătura titularului de seminar
Conf.dr. Tiberiu Rudolf Hartel

Data avizării în departament

...

Semnătura directorului de departament

.....